

Referat af møde den 22. - 23. august 2003

På Agger Havn Feriecenter

Deltagere

Fra Vildtforvaltningsrådet:

Per Ole Olesen, formand

Anders Lassen, De danske Landboforeninger

Kristian Raunkjær, Danmarks Jægerforbund

Poul Henrik Harritz, Danmarks Naturfredningsforening

Peter Petersen, Dansk Familielandbrug

Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse i Danmark

Lars Møller Nielsen, Dansk Skovforening

Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening

Jane Lund Henriksen, Friluftsrådet

Tommy Dybbro, Verdensnaturfonden

Afbud:

Carsten Krogh, Danmarks Fiskeriforening

Fra Miljø- og Energiministeriet:

Skov- og Naturstyrelsen: Lars Gudmand Pedersen

Søren Eis

Lars Richter Nielsen (referent)

Danmarks Miljøundersøgelser: Henrik Sandbech

Henning Noer

Dagsorden

1. [Godkendelse af dagsorden](#)
2. [Godkendelse af referat af møde den 24. marts 2003. Referatet udsendt d. 8. maj 2003. Bemærkninger fra Dansk Skovforening \(bilag 2003-02-02\)](#)
3. [Meddelelser](#)
  - Formanden
  - Sekretariatet
  - Andre
4. [Orientering om forskningsprogram for DMU, Kalø i 2004 \(DMU; til orientering/drøftelse\)](#)
5. [Finansloven 2004, budget for jagttegnsmidlernes anvendelse \(SNS; til orientering\)](#)
6. [Oplæg fra Vildtforvaltningsrådets arbejdsgruppe vedr. revision af jagttider m.v. \(VFR; bilag 2003-02-06; til drøftelse/beslutning\)](#)
  1. Skærpelse af bødetakster
  2. Bekendtgørelse om jagttegn
  3. Bekendtgørelse om indfangning og handel med vildt
  4. Bekendtgørelse om hold af fugle i fangenskab

5. Bekendtgørelse om jagtmåder og jagtrejskaber
6. Bekendtgørelse om skydevåben og ammunition, der må anvendes til jagt
7. Bekendtgørelse om pleje af tilskadekommet vildt, overdragelse af dødt vildt og opsporing og aflivning af nødstedt vildt
8. Bekendtgørelse om erhvervsmæssig konservering af visse dyrearter
9. De jagtetiske regler (*bilag 2003-02-06i*)
7. [Etablering af vildtrefugier, herunder forbud mod færdsel i nærheden af visse rovfugles redetræer](#) (*SNS; bilag 2003-02-07; til drøftelse/beslutning*)
8. [Hegning af naturområder](#) (*DN; bilag 2003-02-08; til beslutning*)
9. [Udeståender](#)
10. [Eventuelt](#)

1. Godkendelse af dagsorden

Per Ole Olesen spurgte Rådet, om man ville behandle det fremsendte forslag fra Dansk Falkejagtklub ang. disp. til at foretage regulering med rovfugle.

Tommy Dybbro bemærkede, at forslaget var fremsendt så sent, at det ikke havde været muligt at konsultere baglandet, og at det derfor burde udsættes til næste møde.

Rådet var enige i dette. Dagsordenen blev derefter godkendt.

2. Godkendelse af referat af møde den 24. marts 2003

Referatet blev godkendt, med de af Dansk Skovforening fremsendte bemærkninger.

3. Meddelelser.

Per Ole Olesen oplyste, at der ville blive afholdt den planlagte workshop om vildtforskning d. 19. november på Vildtforvaltningsskolen, Kalø og at Rådets medlemmer meget gerne måtte deltage. Nogle af medlemmerne oplyste, at de desværre var forhindret, men vil sende en substitut.

Til Rådets orientering omdelte Lars Richter Nielsen et notat om høring vedr. de ændringer i vildtplantningsordningen, som Rådet havde fået tilsendt d. 10/4 2003. Styrelsen havde indarbejdet nogle af forslagene til ændringer, men ikke fulgt opfordringen fra Dansk Planteskolejereforening om ikke, at fjerne blæresporea fra artslisten. Lars Richter Nielsen oplyste, at man beklageligvis måtte flytte det planlagte engfugleseminar til en senere dato, da flere af de inviterede var forhindret i at møde.

Rådet blev herefter enig om, at seminaret skulle afholdes d. 27. oktober på Vildtforvaltningsskolen, Kalø.

Søren Eis oplyste om en sag om forgiftning af fugle med parathion ved et frilandsgrisehold. Styrelsen havde indstillet til anklagemyndigheden om en bøde på 25.000 kr.

Lars Gudmand Pedersen oplyset, at på baggrund af nogle avisartikler om krybskytteri, havde Dansk Folkeparti henvendt sig til ministeren med krav om større straffe, skærpelse af jagtprøven m.m.

Styrelsen havde imidlertid på tidspunktet for henvendelsen allerede rettet henvendelse til Rigsadvokaten om en drøftelse om skærpelse af sanktionerne bl.a. ved overtrædelse af jagtloven.

Kristian Raunkjær omdelte en folder om våbenkøb, som Danmarks Jægerforbund har lavet. Han så gerne, at den blev udleveret til alle nye jagttegnslødere. Han oplyste endvidere, at arbejdet med en forvaltningsplan for kronvildt gik godt og han forudså et godt resultat af arbejdet i arbejdsgruppen.

Tommy Dybbro kunne helt tilslutte sig dette synspunkt og mente, at Ulrik Lorenzen havde gjort et meget kompetent stykke arbejde.

Christian Hjorth uddelte Engfuglerapporten til Rådets medlemmer og udtrykte håb om et godt seminar. Engfuglerapporten er en del af DOF's arbejde med sjældne og truede arter. Han oplyste, at nogle af de sjældne arter klarer sig pænt. Det gælder havørn (10 par, heraf 7 par med 12 unger), trane, skestork (15 ynglepar), biæder (3 ynglepar). Men en række "bilag 1" arter er desværre i bekymrende tilbagegang i Danmark. Det gælder f.eks. brushane og rød glente. Han frygtede også, at kirkeuglen (ikke på bilag 1) snart ville forsvinde som dansk ynglefugl.

Poul Henrik Harritz udleverede et papir om DN's overordnede betragtninger vedr. jagt- og vildtforvaltning

Lars Møller Nielsen sagde, at den meget dårlige økonomiske situation for skovejerne gjorde, at de nok ville være mindre "udfarende" – det økonomiske råderum er meget begrænset.

4. Orientering om forskningsprogram for DMU, Kalø i 2004

Henrik Sandbech orienterede om DMU's fremtidige økonomi. Bevillingerne på finansloven vil falde fra 155 mill. kr. i 2002 til 109 mill. kr. i 2007. Der skal indgås en ny resultatkontrakt for perioden 2004-2007. Man vil søge at øge den eksterne finansiering samt midlerne fra EU. Han nævnte endvidere, at DMU var blevet evalueret af et ekspertpanel. Der var endvidere gennemført en brugerundersøgelse. Begge var meget tilfredsstillende.

Henrik Sandbech beklagede, at det udsendte papir ikke var helt ajour i forhold til DMU's planlægning, og at Rådet havde haft for kort tid til at fremkomme med bemærkninger.

Flere af Rådets medlemmer ønskede at kunne fremsende skriftlige bemærkninger på et senere tidspunkt, hvilket Henrik Sandbech hilste meget velkommen.

Derefter udspandt der sig en diskussion blandt rådets medlemmer om, hvordan der kunne tilvejebringes flere penge til vildtforskningen.

Henning Noer sagde, at han så muligheder i den eksterne finansiering, og nævnte som eksempel herpå forskningen om vindmølleparkernes indflydelse på faunaen. Mange af de opnåede resultater kan bruges i andre sammenhænge, og den indhøstede erfaring er værdifuld.

Bjarne Clausen påpegede, at det er absolut påkrævet, at der sættes mere fokus på bifangst af marsvin. En forudsætning for at komme videre er, at der sker en optælling af bestanden. For at finde midler til en sådan optælling kunne man evt. flytte penge fra sæl-/flagermuseforskningen til marsvin.

Henning Noer redegjorde for, at sælovervågningen er DMU forpligtet til iht. Habitatdirektivet, og at midlerne er tildelt DMU via finansloven. Andre af DMU's sælprojekter er eksternt finansieret i forbindelse med forskningen i havvindmølleparkers påvirkninger af pattedyr og fugle.

Anders Lassen mente, at pattedyrforskningen burde tilgodeses mere. Henning Noer sagde, at han havde han noteret sig dette ønske.

Christian Hjorth spurgte til projektet om druknedød af vandfugle i fiskenet. Henning Noer sagde, at DFU og DMU i fællesskab er ved at bearbejde resultaterne af undersøgelser i det sydfynske øhav. En rapport forventes at foreligge inden udgangen af 2003.

Christian Hjorth spurgte, om undersøgelser af sanglærker og skarv, der indgår i planerne, var påkrævede.

Henning Noer sagde, at undersøgelserne af sanglærker er eksternt finansieret via pesticidforskningsmidler, og at overvågningen af skarv udføres, fordi Folketinget har pålagt Miljøministeriet at foretage en årlig bestandsopgørelse.

Tommy Dybbro så gerne, at man i papiret omtalte, hvilke forsknings- og overvågningsforpligtelser vildtforskningen er pålagt som følge af såvel nationale som internationale forpligtelser. Lars Gudmand Pedersen redegjorde for, at handlingsplanen vedr. havpattedyr er til revision p.t., og at der er en rådsforordning på vej om nedbringelse af bifangsten af marsvin, samt at der holdes møde i ASCOBANS samtidig med Vildtforvaltningsrådets møde.

Peter Petersen spurgte til forskning vedr. Newcastle disease og evt. spredning via vilde fugle.

Henning Noer svarede, at DMU har en kontrakt med Fødevarerministeriet om en undersøgelse.

Lars Møller Nielsen mente, at det var et godt papir, som DMU havde fremlagt, men at det var svært at prioritere ud fra det. Han så gerne flere undersøgelser om kronvildt i relation til skader på land- og skovbrug.

5. Finansloven 2004, budget for jagttegnsmidlernes anvendelse.

Lars Gudmand Pedersen gennemgik indtægter/udgifter summarisk for jagttegnsmidlerne, i henhold til det uddelte materiale. Det viste, at der er en "elastik" på ca. 2,2 mill. kr. i positivt favør.

Christian Hjorth spurgte om disse så kunne bruges til engfugleforvaltning. Lars Richter Nielsen redegjorde for, at dette overskud bruges som en slags "brandmandspenge" til uforudsete udgifter - eks. flytællinger af edderfugle i sydfynske øhav i forbindelse med Druknedødsundersøgelsen. Sådanne midler har også tidligere har været brugt til at dække tidligere års underskud på jagttegnsmidlerne. De vil kunne bruges på afgrænsede projekter med kort varighed - ikke flerårige projekter.

Tommy Dybbro spurgte om man kunne bruge en del på et afgrænset projekt om vildtafværgeforanstaltninger for kronvildt.

Lars Møller Nielsen nævnede, at det var afgørende vigtigt for at få kronvildthandlingsplanen til at virke, at der også var penge til en indsats for afværgeforanstaltninger.

Per Ole Olesen opfordrede Skov- og Naturstyrelsen til at bruge en del af denne buffer på ovennævnte samt engfugleforvaltning.

Lars Gudmand Pedersen fandt, at dette spørgsmål måtte tages op i lyset af engfugleseminaret og forskningsworkshoppen d. 19/11 2003.

6. Oplæg fra Vildtforvaltningsrådets arbejdsgruppe vedr. revision af jagttider m.v.

1. **Skærpelse af bødetakster.** Lars Gudmand Pedersen oplyste, at styrelsen, som førnævnt, allerede har rejst problematikken overfor Rigsadvokaten med henblik på at hæve bødeniveauet. Christian Hjorth var glad for dette og mente, at det kunne hele Rådet tilslutte sig – hvilket formanden konkluderede.
2. **Bekendtgørelse om jagttegn.** Christian Hjorth så gerne, at aspiranten ved jagtprøven fik flugtbilleder af fugle op på en skærm foran sig. Han mente ikke, at de nuværende billeder i lærebogen er gode nok. Kristian Raunkjær sagde, at prøven også skal være praktisk gennemførlig og dette gælder også med hensyn til en eventuel skydeprøve. Det vil kræve meget bedre og dyrere faciliteter og større skydebanekapacitet end der findes i dag. Samt det forhold, at aspiranten selvfølgelig ved en prøve skal skyde med eget gevær. Det åbner våbenloven ingen mulighed for p.t. Bjarne Clausen spurgte til det forhold, at jægerens indberetningen til vildtudbyttestatistikken er faldet drastisk. Lars Gudmand Pedersen sagde, at man var fuldt ud klar over problemet, og når styrelsen har modtaget DMU's rapport om emnet vil den blive vurderet nøje, og styrelsen vil gøre en væsentlig indsats for at sikre kvaliteten i vildtudbyttestatistikken.
3. **Bekendtgørelse om indfangning og handel med vildt.** Lars Gudmand Pedersen udtalte, at Skov- og Naturstyrelsen er enig i styregruppens indstilling således, at de zoologiske konservatorers handel med fugle begrænses og bringes i overensstemmelse med Fuglebeskyttelsesdirektivets generelle regler.
4. **Bekendtgørelse om hold af fugle i fangenskab.** Per Ole Olesen sagde, at Rådet kunne udtale, at hold af danske arter i fangenskab generelt burde være forbudt. Peter Petersen mente, at Rådet også tidligere havde udtalt, at det ikke burde være lovligt at opdrætte og holde hybridfalke. Christian Hjorth var helt enig i dette. Poul Henrik Harritz sagde, at på den baggrund burde Rådet udtale, at der ikke bør gives tilladelse til nye hold af hybridfalke. Christian Hjorth forespurgte, hvorvidt der er givet sådanne tilladelser. Lars Gudmand Pedersen lovede, at styrelsen ville undersøge, om der er givet flere tilladelser til hold af hybridfalke, og at styrelsen hidtil er veget tilbage for at give tilladelse for hold af nye fugle. Poul Henrik Harritz ønskede en øget kontrol med rovfugleholdene – hvilket Christian Hjorth kunne tilslutte sig, især hvis det blev i form af uanmeldte besøg. Styrelsen brugte efter hans mening meget få ressourcer på dette område. Lars Gudmand Pedersen sagde, at der ikke er ekstra ressourcer til en øget kontrol, men en omprioritering af ressourceanvendelsen vil kunne komme på tale. Christian Hjorth bemærkede endvidere, at der ikke er udarbejdet en status for blodprøvetagningen af rovfuglene. Lars Gudmand Pedersen sagde, at styrelsen er indstillet på at udarbejde en sådan status.
5. **Bekendtgørelse om jagtmåder og jagtrekskaber.** Lars Gudmand Pedersen oplyste, at efter at have forespurgt statsskovdistrikterne, er det styrelsens vurdering, at de gældende regler vedr. jagt ved iskant er tilstrækkelige. Kristian Raunkjær spurgte hvor langt man var nået

vedr. ændrede regler for opstilling af hochsitze. Lars Richter Nielsen oplyste, at styrelsen havde taget en uformel kontakt til Landsplanafdelingen i Miljøministeriets departement og deres umiddelbare vurdering var, at opsætning af hochsitze i levende hegn ville kræve tilladelse efter zonelovgivningen. Styrelsen vil bede om en mere eksakt og formel vurdering af dette. Lars Møller Nielsen bad om, at man gav en længere tidsmæssig frist i forbindelse med opsætning og nedtagning af små lave skydeplatforme beregnet til tryk- og drivjagt. En uge inden jagten er for kort tid.

6. **Bekendtgørelse om skydevåben og ammunition, der må anvendes til jagt.** Christian Hjorth fremførte, at lasergeværer burde forbydes til jagt og bortskræmning. Lars Richter Nielsen sagde, at brugen af disse geværer ligger udenfor styrelsens kompetanceområde, da brugen af dem ikke er jagt i jagtlovens forstand. Brugen af lasergeværer til bortskræmning af skarv kan dog have aspekter af dyreværns mæssig karakter, hvilket betyder at sådant brug hører sorteret under Justitsministeriet. Henning Noer nævnte, at DMU havde fået en forespørgsel fra Kbh.'s Kommune om at udarbejde et projektforslag til afprøvning af lasergevær - men om det ville munde ud i et konkret projekt, vidste han endnu ikke.
7. **Bekendtgørelse om pleje af tilskadekommet vildt, overdragelse af dødt vildt og opsporing af og aflivning af nødstedt vildt.** Per Ole Olesen spurgte til styrelsens holdning til indførelse af en autorisationsordning for plejestationer, som foreslået af Dyrenes Beskyttelse. Lars Gudmand Pedersen svarede, at styrelsen ikke fandt, at der er behov for en sådan ordning med nye regler.
8. **Bekendtgørelse om erhvervs mæssig konservering af visse dyrearter.** Lars Gudmand Pedersen oplyste, at styrelsen fremover har bedt statskovdistrikterne om, at det årlige besøg hos konservatorerne foregår uanmeldt, og at styrelsen vil foretage en meget grundig kontrol hos mindst 1 konservator årligt.
9. **De jagtetiske regler.** Kristian Raunkjær nævnte, at det fremsendte materiale vedr. "jagtetiske regler" var meget omfattende og noget som DJ gerne ville arbejde videre med - så det kunne fremstå mere enkelt og overskueligt. Per Ole Olesen foreslog, at rådets medlemmer hver især gennemgår materialet grundigt og fremsender eventuelle bemærkninger til Kristian Raunkjær.

7. Etablering af vildtrefugier, herunder forbud mod færdsel i nærheden af visse rovfugles redetræer.

Punktet var en videreførsel af drøftelserne på Rådets møde den 24. marts 2003, som var foranlediget af DOF's skrivelse af 20. november 2003 om vildtrefugier mv.

Sekretariatet havde efter sidste møde udarbejdet et notat af 5. august 2003 om etablering af vildtrefugier, herunder beskyttelse af sjældne rovfugles redetræer, til belysning af de gældende regler. Det fremgik heraf, at Naturbeskyttelseslovens § 27 om lukning for offentlighedens adgang kan anvendes til at sikre fred omkring redetræer og til at gennemføre videnskabelige undersøgelser, f. eks. hvorledes offentlighedens adgang påvirker naturen. Men ikke til skabelse af vildtrefugier i almindelighed. Hertil er jagtlovens bestemmelser om vildtreservater det rette redskab.

Lars Gudmand Pedersen sagde, at der således idag er hjemmel til – som efterlyst og foreslået af DOF – at lave forsøg med og indføre vildtrefugier. Han oplyste endvidere, at man i den nye naturbeskyttelseslov, der snart fremlægges, vil sikre, at en evt. klage over lukning i henhold til § 27, ikke må få opsættende virkning. Dette fandt Christian Hjorth meget glædeligt. Jane Lund Henriksen sagde, at Friluftsrådet kan støtte, at et område nær en rede midlertidig lukkes - men ikke etableringen af egentlige vildtrefugier, hvor offentligheden forbydes adgang gennem længere tid.

Hun informerede om Friluftsrådets desk-study, en endnu upubliceret rapport: "Friluftslivets effekter på naturen i Danmark", hvori det nævnes, at friluftslivet giver en ubetydelig forstyrrelse sammenlignet med f.eks. løse hunde, jagt og lystfiskeri. Hun anbefalede afprøvning af intelligent planlægning i stedet for lovgivning. Poul Henrik Hartz oplyste, at han ikke ønsker at reservatorordningerne her og nu bruges til at lukke for adgang til dele af skove. En beslutning om dette bør ske efter en egentlig forskning.

Bjarne Clausen bragte problematikken om hedehøgens reder i kornmarker op, hvor han mente, at de burde sikres bedre, evt. gennem lovgivning. Peter Petersen sagde, at hvis bare ornitologerne gjorde den enkelte landmand opmærksom på reden, så skulle den nok blive skånet ved høst. Anders Lassen mente også, at man kommer længst med en frivillig ordning med lodsejeren for at sikre rovfuglene. Tommy Dybbro tilføjede også, at rovfuglene faktisk kan vænne sig til mennesker og færdsel. Det er således kun i få tilfælde, der er brug for at lukke et område. Poul Henrik Hartz mente, at habitatdirektivet ville træde ind i tilfælde, hvor en art, der er udpegningsgrundlag, "trues". Han efterlyste en redegørelse fra styrelsen om, hvordan man skal fortolke og administrere habitatdirektivet i sådanne tilfælde. Henning Noer sagde, at DMU er på vej med en redegørelse om "kriterier for gunstig bevaringsstatus" - den vil komme i løbet af få uger, og formentlig giver svaret på Poul Henrik Hartz' spørgsmål. Han nævnte endvidere, at Miljøstyrelsen er på vej med et lovforslag, der vil pålægge amterne, at udarbejde bevaringsmålsætning for både naturtyper og arter. Lars Gudmand Pedersen bemærkede, at skal man høste erfaringer vedrørende vildtrefugier, bør det være indeholdt i "forskningspakken". Henning Noer bemærkede hertil, at forsøg med vildtrefugier starter om 3 år i henhold til forskningspakken. Forsøgene kommer også til at indeholde kontrolområder, hvor færdsel bliver tilladt. Anders Lassen sagde, at han støttede tanker om vildtrefugier og var glad for at DMU var "kommet på banen". Per Ole Olesen mente derfor at kunne konkludere, at arbejdet var godt på vej.

8. Hegning af naturområder.

Poul Henrik Hartz sagde, at han havde bedt om, at emnet igen var blevet taget på dagsordenen på baggrund af en artikel i "Jæger". Per Ole Olesen bemærkede, at et forbud mod "jagthegn" vil kræve en decideret lovændring af jagtloven - og at VFR's medlemmer er enige om, at et hegnsforbud derfor ikke bør tilstræbes for indeværende.

Lars Gudmand Pedersen sagde, at indholdsmæssigt mener SNS også, at der bør ske noget. Ændringer af jagtloven er imidlertid ikke på regeringens lovprogram, og derfor sker der ikke mere i sagen i indeværende Folketingssamling. Lars Møller Nielsen mente, at da arbejdsgruppen i sin tid blev nedsat, var der nogle meget omtalte enkeltsager - men at det ikke længere er et problem. Udviklingen er vendt. Han mente, at Rådet bør vente med at foreslå et forbud mod "jagthegn", indtil loven skal revideres. Poul Henrik Hartz var tilfreds med, at sagen stadig er "i live".

9. Udeståender

Intet.

10. Eventuelt

Tommy Dybbro, nævnte at han meget beklagede, at der ikke blev et samlet forlig omkring de nye jagttider.

Referatet endeligt godkendt på Vildtforvaltningsrådets møde 5. december 2003